

ELS POETES DE LA GUERRA

POBLE

19 DE JULIOL DEL 1936

Vesteix de llum el fang i la matèria,
cenyeix de foc la pau del dia clar,
bandera viva del dolor, misèria
del sofriment, grandesa popular

de l'alçament que trenca la ferrissa
tortura dels grillons, i amb el pit nu
llença al vent la tristesa malaltissa
i el plor d'angoixa que no plany ningú!

Carn patidora, majestat del Poble,
lluïta final de tot el món rebel,
sang generosa que un futur més noble
fa xarbotar damunt el front del cel...

Qui et fereix les espatlles, camarada?
Qui t'esquinça la joia, pobre cor?
Qui t'empeny a la negra barricada,
germà sofrent, sota el ponent que mor?

Tu, com el dia, moriràs, tortura
d'un món massa caduc, i en el morir
trobaràs la revenja feta pura
dels nostres patiments i el nostre albir.

de la gran set de joies i esperances,
d'un temps millor, d'un viure més serè,
d'uns anhels coronats d'esgarriances,
d'una tendresa que és la nostra fe...

Poble: sóc teu, i com a teu voldria

viure i morir, senzill i lluitador,
somrient, infantil, ferm en la via
de la lluita final, destí d'amor

on ja floreixen les collites magnes
dels humans redimits! Gran i per tu,
Poble magnífic, oh gegant que sagnes,

la vinya roja del meu càntic nu!

T'he vist i t'he sentit, ona terrible,
milícia batallera sota el sol,
exèrcit popular, inexhaustible
dell de la força, desfermat consol,

i en contemplar-te sota el greu crepuscle,

dins el ronc dels canons i dels fusells,
he comprès ta grandesa, carn i muscle
dels dies purs, dels combatents novells,

de les gèneres àgils i revoltes,
vi verd, flama potent, viva fornal,
i les vileses han quedat absoltes,
i les nobleses han vençut el mal...

Grandesa popular, fúria divina,
fortuna dels humans, alè suprem:
tu m'impulses al vol per la marina
bruidor gement, i em llences a fer rem

per les aigües lassades de la muda
corrent del temps oblidador d'enyors,
el temps que no s'atura dins la rude
cursa fatal dels seculars dolors!

Bandera viva dins la pau eterna:
llança el crit dels clarins de llibertat!
No et diu restanta feque ens enlluerna?
No sens l'angoixa d'aquest món
[damnat?]

Jo, que sóc Poble fins al nucli dels ossos,
pobre de mi, t'ofreno el seny i el pit...
Oh Llibertat: suscita en nostres cossos,
dintre la nit, un rastre d'infinít!

A. ESPILASANS

MARE

Terra, la dels nostres pares, la dels nostres avis, terra,
Terra, la nostra terra, la dels nostres fills;
Terra endolada per la guerra;
Terra sembrada d'esglai i de perills.
Terra, la terra que a l'ànima s'aferra,
De màximes virtuts i d'humanals espills.
El benestar, la joia d'altres dies
Són torbats per la fúria i la dissort;
Per pobles i barraques i masies
Ronda l'ombra sinistra de la Mort.
La inquietud de demà i el record del passat
Trasbalsen cor i pensament.
Qui sap si allà on nosaltres hem plorat
Altres riuran estrepitosament!
Era ahir que en la pau de la masia
I entre el verd fosc i l'or del taronger,
Ens assèiem a l'ombra que oferia
La branca del lloret.
Era llavors que entre la gent adicta
I amb paraula impreguada de bondat,
Teixíem somnis de justícia estricta
I cantàvem anhels de llibertat
Amb gest lleial i amb actitud serena.
Donàvem esperit, seny i memòria,
Com l'arbre esponerós que el fruit ofrena
Sense esperar ni benifet ni glòria.
Com l'arbre acaronat pel sol i els aires,
Indiferent, en son terror segur,
Que els homes siguin o els ocells cantaires
Els qui el despullen de son fruit madur.
Amb l'amor al país, les meravelles
Del món lligàvem, certs, els bons paisans:
Que si fan falta totes les estrelles,
També fan falta tots nostres germans.
Ara la Pàtria té l'ànima ferida

TERRA

I les cançons d'amor són cants ardit.
I al ronc bronzir de l'avió homicida
Coloms i ocells fugen espaordits.
Ara, en la festa, la il·lusió és cega:
La carcassa de llums, que al cel esclata,
Es bomba horrible que la vida sega
E obús mortífer de la nau pirata.
Ara la terra té els seus fills en guerra,
Ara ressona el corn de germandats,
Que els bàrbars volen envair la terra,
Forja i fogar d'antigues llibertats.
Alçat, oh poble, amb indomable anhel;
No vulgues, no, —cerca pit per a ofendre—
Que entri aqueix poble bàrbar i cruel
Del qual la llengua no podem entendre!
La nostra terra se li mostre esquiva
i hostil li sia el cor i el pensament,
Mentre conserve la paraula viva
Nostre poble viurà personalment!
Amb l'invasor mai s'ha sentit conforme
I és nostra terra, adversa a fer-se a trossos,
Alguna cosa més que un cementiri enorme
On febles multituds van a colgar llurs ossos.
Temple i fornal de l'ésser i el costum,
Rel per la qual naixérem i existim.
La tenobra és a fora; a dins la llum
Si alena i viu un ideal sublin.
Terra, la terra que a l'ànima s'aferra;
Per l'esforç generós i la sang dels soldats,
Per la pròdiga terra,
Per tes fàbriques denses, pels teus camps treballats,
Pel callat sacrifici i el dolor de la guerra,
Seràs glorificada pels fills enamorats.

MIQUEL DURAN DE VALENCIA